

ತಡेयलागदे ಗಂಡಪ್ಪ ಮೋಟು ಬೀಡಿಯನ್ನು ಉಸ್‌ ಉಸ್‌ ಎಂದು ವರದು ಧರ್‌ ಹೊಡೆದು ಹಟ್‌ ಕಡೆಗೆ ನಡೆದರು. ಕಂಪನದ ಅಲ್ಲೋಲಕಲ್ಲೋಲ ನಡೆದು ಮೂರು ದಿನಕ್ಕೂ ವಾರಕ್ಕೂ ಕೆಚೆವಫ್‌ ಮಾರಿಕುಪ್ಪಂ ಮನಿಯಮ್ಮಾಳ್‌ ಅಲೆಯಾಸ್‌ ಮನಿಯಮ್ಮು ಒಣಮ್ಮೆನು ಮಾರೋಕೆ ಬಂದಳು. ದೊಡ್ಡದಾದ ಗಂಪ (ಬುಟ್ಟಿ) ಹೊತ್ತೆ ಆಕೆಯು 'ವಾಡಿಶಾಪಲ್‌, ಕಿರಿಮಿನೋ' ಎಂಬ ತಮಿಳ್‌ ತೆಲುಗು ಸ್ಥಾಗ್‌ನ ಕಾಗು ಕೇಳೋಕೆ ಬಲು ಚಂದರಿರುತ್ತಿತ್ತು.

ಕೃಷ್ಣಸುಂದರಿ ಕರಿಮಿನು ಮನಿಯಮ್ಮು ವತ್ತಿರದ ಹೆಂಗಸು. ಹಕ್ಕೆ ತಂಬಾ ರೂಪಾಯಿ ಬೀಳೆ ಅಗಲದ ಮದ್ದುಸ್‌ ರಕ್ತಗೆಂಪು ಕುಂಕಮ. ಜೋತುಬಿದ್ದ ಬಿಳಿಕಲ್ಲು ಬೆಂಧೋಲೆ. ವಷ್ಟಿದಂತೆ ಹೋಳಿಯುವ ಮುಖಿನತ್ತು. ತಮಿಳು ಪಿಂಕೋಸು ಶೈಲಿಯ ಕೀರೆಯುಟ್ಟು ಗತ್ತು ಗೃಹತ್ತಿನಿಂದ ವ್ಯಾಪಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಮಧ್ಯವಯಸ್ಕಳು. ಮನಿಯಮ್ಮು ಅದ್ದುಕೋ ಅವತ್ತು ಸಷ್ಟೆ ಮುಖ ಹೊತ್ತು ಉಷ್ಣಪ್ಪಾ ಅಂತಾ ಹಟ್ಟಿಲಿ ಗಂಪ ಇಳಿಸಿದಳು. 'ರಾವೇ ಅಮಾಯ್‌' (ಬಾರೋ ಅಮ್ಮುಯ್‌) ಎನ್ನುತ್ತ ಅಮ್ಮು ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು.

ಮನಿಯಮ್ಮನ ತಮಿಳು ಸ್ಥಾಗ್‌ನ ತೆಲುಗು ಅರ್ಥವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಕಿಗೊಟ್ಟು ಕೇಳಬೇಕಿತ್ತು. ಇವರಿಭ್ರೂ ನಡೆವಿನ ಮಾತುಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಚೆವಫ್‌ ಗಣೆ ಮಾತು ಹಿ ಮೇಲೆ ಬಿತ್ತು. ವಾರದ ಹಿಂಡವ್‌ ಮನಿಯಮ್ಮನ ತಂಗಿಯ ಗಂಡ ಗಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತ್ತಿದ್ದಾಗೋ ನಡೆದ ಅವಘಡದಲ್ಲಿ ಸತ್ತನಂತೆ. ಹತ್ತು ವರ್ವಾದ ಹಿಂದೆ ಆಕೆಯ ಗಂಡನೂ ಹೀಂಗೆ ಗಣೆ ಮಣಿನಲ್ಲಿ ಹೂತುಹೋದನಂತೆ. 'ನಮ್ಮು ಎಲ್ಲಾ ಪಂಗೂ ಈಪಡಿಯೇ ಸ್ತಿಟಾಂಗೋ' (ನಮ್ಮು ಎಲ್ಲಾ ಹುಡುಗರು ಹೀಂಗೆ ಸತ್ತರು) ಎಂದು ಮರುಗಿದಳು.

ಇಬ್ಬರೂ ಇನ್ನೊಂದಲ್ಲ ಎಲೆಯಡಿಕೆ ನಮಲಿದರು. ಅಮ್ಮು ವೋರದ ತಂಬಾ ರಾಗಿ ಹೊಟ್ಟಿ ಸಿಗಿಡಿ ತಕ್ಕೊಂಡಳು.

ಗಣೆ ಎಂದರೆ ಏನು? ಅನೇ ಗಾತ್ರದ ವರದ ದಿನ್ಯಾಗಣ್ಣ ಹೆಂಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿರುತ್ತಾರೆ? ಅವೆಲ್ಲ ಅಲುಗಾಡಿ ಬಿದ್ದು ಹೋಗುತ್ತವೆಯೇ? ಏನೇನೂ ಕಲ್ಲನೆ, ಚಡಪಡಿಕೆಯಿಂದ ಕಣ್ಣರ್ಪಿಗೆ ನೆಡ್ಡಿ ಹತ್ತುಲಿಲ್ಲ.

ಶಾನುಫೋಂಗರ ಕೃಷ್ಣಮುಲಿತ್ ಮಗ ಕೆಚೆವಫ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡೋರು. ದಿನಾಲೂ ಟೆಕ್ಲಾನಲ್ಲಿ ಟ್ರೈನ್‌ ಹತ್ತೊಂದು. ಅವತ್ತು ಬೆಳ್ಳಂಬೆಗ್ಗೆ ಸ್ಕೆಕಲ್‌ ತಡೆದಿದ್ದು. 'ಯಾಕೋ ಮರಿ ಸ್ಕೆಕಲ್‌ಗೆ ಅಡ್ಡ ಬಂದೆ' ಅಂದರು. 'ಅಕ್ಕೋಡ್, ಏನ್‌ ಕೆಚೆವಫ್‌ಕಾ ಕೆಲ್‌ಕಾ ಹೋಗೋಡೆ ಅಂದೆ.' 'ಹೌದು ಕೆಲ್‌ ಮರಿ, ಏನೋ ವಿವರ್ಯ' ಅಂದರು. 'ಗಣೆಯಾಗಾ ಕೆಲ್‌ ಮಾಡ್ಯಾ ಅಂದೆ'. ನನ್ನ ಕೆಲಸ ಬಿಜೆವಿಲ್‌ ಅಲ್ಲ; ಬೆಮಲ್‌ ಅಂದರು. ಏನೇನೂ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಹೀಗೆ, ಕೆಚೆವಫ್‌ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತು ಬಂದಾಗ್ಲ್‌ ಕಿಗೊಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಟ್ಯೂಷನ್‌ ಕಾಲ್‌ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಭೇಂಮನೆಯಿಂದ ಜಲಪತಿ ಅಣ್ಣ, ಕೆಚೆವಫ್‌ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತುಮ್ಮು ಕುತೂಹಲ ಮೂಡಿದ್ದು. ಅವರು ಕೆಚೆವಫ್‌ ದಿಗ್ರಿ ಕಾಲೇಜನಲ್ಲಿ ಓದೋವಾಗ ತಮಿಳು, ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ ಮಾತಾಡೋ ಜನರು, ರಜಿನಿಕಾರ್ಟ್‌ ಲಿನಿಮಾ ರಿಲೀಎಸ್‌ ದಿನದಂದು ಟಿಕೆಟ್‌ ಸಿಗಿದಿದ್ದರೆ ಕೇಳಿಯು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲೇಜು ಸಹಪಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ರಸವತ್ತಾರಿ ವರ್ಣಸೋರು.

ಅದು 1998ರ ಮಾರ್ಚ್‌ ತಿಂಗಳು. ಏಸ್‌ಸ್‌ಲ್‌ ಪರ್ಷ್‌ ಸಮಯ. ಸಮರೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಪರ್ಷ್‌ ಜಯಿಸಲು ಅಮ್ಮು ಬಂದು ಬಡಿಯಾ ಮಾಡಿದ್ದಳು. ಬಂಗಾರಪೇಟೆ-ಕೆಚೆವಫ್‌ ಹೆಚ್ಚಿರ ಇರೋ ನೇರಳೆಕಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಲು ತಯಾರಿ ನಡೆಸಿದ್ದಳು. ಜಡೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಬರಬೇಕೆದು ತಾಕೆತು ಮಾಡಿದಳು. ನನಗೆ ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟೆ ಬಾಯಿಪಾಠ ಮಾಡೋದಿದೆ, ಬರಲ್ಲ ಅಂದೆ. ಬಲವಂತ ಮಾಡಿ ಕರೆದೋಯ್ದಳು.

ಅಲ್ಲಿ ಮನಿಶಾಮಿ ಅಜ್ಞನ ಭೇಟಿ ಪೂಜಿಗೆ ಮೋದಲೇ ನಿಕ್ಕಿ ಆಗಿತ್ತು. ಅಜ್ಞನ ಪವಾಡಗಳು ತಮಿಳುಸಿಮೆಯ ಕೃಷ್ಣಗಿರಿ, ವಾಪನಪಲ್‌, ನಾಜಿಕುಪ್ಪಂ, ಅಂಧ್ರದ ವಿ. ಕೋಟಿ, ಕುಪ್ಪಂಂದ

ಹಿವಿದು ಕೆಚೆವಫ್‌, ಬಂಗಾರಪೇಟೆ, ಮಾಲೂರು, ಹೋಸಕೋಟೆ, ಅನೇಕಲ್‌ವರೆಗೂ ಹಜ್ಜಿದ್ದವು. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಮಂತ್ರವಾದಿಯಂತೆಯೂ ಅಜ್ಞ ಪ್ರಸಿದ್ಧ.

ಆ ದಿನ ಭಾನುವಾರ ನೇರಳೆಕಟ್ಟಿ ಹಾದು ಬ್ಯಾಟರಾಯಿಸ್ತಾಮಿ ಗುಡಿ ಕಡೆ ಇರೋ ಮನಿಶಾಮಿ ಅಜ್ಞನ ತೋಟ ತಲುಪಿದಾಗ ಮಟ ಮಟ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ. ಅನತಿ ದಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ನೇದ್ರೋ ಗುಡ್ಡಗಳು ಬಿಸಿಲಿಗೆ ನಿಗಿನಿ ಮಿಂಚುತ್ತಿದ್ದವು. ತೋಟದ ನಡುವೆ ನಾಡಹೆಚೆನ ಮನೆ. ಸುತ್ತಲೂ ಕಣಿಗೆ ಹೂವಿನ ಗಿಡಗಳು. ಮನೆ ಮುಂದಿನ ಹೊಂಗಿ ಮರದ ಕಳಿದ್ದ ಅಜ್ಞ, ಮಾಸಲು ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣದ ಕಷ್ಟೆ ಪಂಕೆ, ಜುಬ್ಬಾದ ರಿತಿಯ ಅಂಗಿ ಧರಿಸಿದ್ದು. ಪ್ರಸ್ನವದನಂದಿದ ಸಂಚೇ ಪೂಜಿಗೆ ದಿಪಾರಾತಿ ತಯಾರಿ ನಡೆಸಿದ್ದು. ನೋಡಿದ ಹಾಡಲೇ 'ರಾ ಬಿಡ್ದಾ, ರಾ' (ಬಾರೋ ಮಗು ಬಾ) ಎಂದು ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು.

ಡಾವಿದಿಯನ್‌ ಮೈಬಣ್ಣದ ಮನಿಶಾಮಿ ಅಜ್ಞ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಆಜಾನುಬಾಹು. ದೇಕಕ್ಕು ಮನ್ನಿಗೂ ವಯಸ್ಸಾಗಿ ದೇಕ ಕೊಂಚ ಬಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ವರಾಂಡದಲ್ಲಿ ಅವರ ಹೆಂಡ್ರಿ ಜ್ಞಾನವ್ಯಾಯಿ, ರಾಗಿ ಮಧ್ಯಗೆ ಹಿಟ್ಟಿಸರು ಕೊತ ಕೊತ ಕುದಿಸುತ್ತಾ ಒಲೆ ಮುಂದೆ ಪುಲ್ಲೆ ಮುರಿಯತ್ತಿದ್ದಳು. ದಾರದಲ್ಲಿ ಗೂಟಕ್ಕೆ ಜಡಿದು ಕಟ್ಟಿದ ಒಂಟಿ ಕಟ್ಟಿನ ಎಮ್ಮೆಯಿಂದ ಅತ್ತಾ ಇತ್ತಾ ತೆಲೆಯಾದಿಸಿತ್ತಾ ಗೂಡಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಏನೋ ಬಿಬಿಂದಾಗಿ ಎಮ್ಮೆಗೆ ಒಂದು ಕಣ್ಣ ಹೊಗಿತ್ತು. ಉರಿಬಿಸಿಲಿಗೆ ಸುತ್ತಲಿನ ತೋಟಗಳು ಮುದುದಿ ತೂಕಡಿಸುತ್ತಿದ್ದವು.

ಅಲ್ಲಿ ಹೊಂಗೆ ಮರದ ಬುಡಕ್ಕೆ ಜೋಡಿಸಿದ್ದಿರುತ್ತಿದ್ದ ನಾಲ್ಕೆಯ ಹೊಡ್ಡ ಗಾತ್ರದ ಮನ್ನಿನ ಬೊಂಬಿಗಳಿಗೆ ಅಜ್ಞ ಗ್ರೇರಿ ಹೂವು (ಕಣಿಗೆ) ಮನುಷಿದ. ಅರಿಸಿನ-ಕುಂಪು ಹಜ್ಜೆ ಏರಡೂ ಕ್ಯೂಯಲ್ಲಿ ನಿಂಬೆ ಹಣ್ಣು ಹಿಡಿದವರೇ ತಮಿಳನಲ್ಲಿ ಏನೇನೋ ತಿಂಗುದುತ್ತಾ ಸ್ನೇದ್ರೋ ಗುಡ್ಡದತ್ತ ಮಂತ್ರ ಮಾಡಿ ಗಾಳಿಯೋಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ. 'ಅಯ್ಯಾ ನಿಗಳ್‌ ಮೇಲೇ ವಾಗೋಲ್' (ಪ್ರಾರ್ಥಸೂರಿಗಳ್‌ ಮುಲೆರಿ ಬಣ್ಣ) ಎನ್ನುತ್ತ, ಈ ಬಾಲಕನ್ನು ಸಂತ್ಯೇಸಿ ಪರ್ಷ್‌ ಎದುರಿಸಿಲು ದ್ಯುಯ್‌ ತುಂಬವಂತ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದ. ಗ್ರೇರಿ ಹೂವು, ನಿಂಬೆಹಣ್ಣು ಮಂತ್ರಿಸಿ ಬಿಳ್ಳೆಉಟ್ಟಿ.

'ಪ್ರಾರ್ಥಸೂರಿಗಳ್‌ ಮೇಲೇರಿ ಬಣ್ಣ' ಎನ್ನುವ ಅಜ್ಞನ ಮಾತಿನ ತಾತ್ತ್ವಯ ವರ್ವಾಗಳ ನಂತರ ಅರ್ಥವಾಯಿತು. ಅಜ್ಞನ ತಂದೆ, ಅವರ ಸೋದರ ಸಂಬಂಧಿಗಳ್ಲಿ ಅಳದ ಗಳಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಮಾಡುತ್ತಾ ರಕ್ತಕಾರಿಹೊಂಡು ಮಣ್ಣಾದವರು. ಅಜ್ಞನೂ ಕೆಲ ವರ್ವ ಗಳಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವನೇ. ಗಣೆ ಕೆಲಸದ ದಣಿವು ಸಾಕಾಗಿ, ಸ್ನೇದ್ರೋ ಗುಡ್ಡದ ಸಮೀಪದಲ್ಲೇ ಜಮೀನು ವಿರೀದಿಸಿದ್ದು. ಬರದು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೃಷಿಯೋಗ್ಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದು. ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದ ದಂಪತ್ತಿಗೆ ಕೃಷಿಯೋಗ್ಗೆ ಆಧಾರ ದ್ಯುವ. ಪ್ರಾರ್ಥಸೂರಿಗಳ್‌ ಸ್ಕೃರುಪುವಧನ್‌ ಜನರೆಲ್ಲ ಅಜ್ಞನ ಮ್ಯಾಲೆ ದೇವರು ಬರುವ ಕಳೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದರು. ಗಣೆ ಮಣಿನಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಗುಡ್ಡದ ಸಮೀಪದಲ್ಲೇ ಜಮೀನ ವಿರೀದಿಸಿದ್ದು. ಬರದು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೃಷಿಯೋಗ್ಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದು. ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದ ದಂಪತ್ತಿಗೆ ಕೃಷಿಯೋಗ್ಗೆ ಆಧಾರ ದ್ಯುವ. ಪ್ರಾರ್ಥಸೂರಿಗಳ್‌ ಸ್ಕೃರುಪುವಧನ್‌ ಜನರೆಲ್ಲ ಅಜ್ಞನ ಮ್ಯಾಲೆ ದೇವರು ಬರುವ ಕಳೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದರು. ಗಣೆ ಮಣಿನಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಗುಡ್ಡದ ಅಷ್ಟಾಗಿ ವಾಟಾಗಿದ್ದು. ಈಗಾಗಿ ಬಾಲಕನ್ನು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಜಿವನ ಜಂಟಾಪದ್ದಲ್ಲಿ ನೋಯಂದು ಧಾರಿಸಿದ್ದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕೆಚೆವಫ್‌ ಬಗ್ಗೆ ಅದೆಪ್ಪೋ ಬಿಡಿ ಅನುಭವಗಳು. ಈ ಮಣಿನಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು 'ತಂಗಲಾನರ್' ಮಾತು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ತುತ್ತಿನ ಚೆಲಕ್ಕಾಗಿ ದಿನಾಲೂ ಬಂಗಾರಪೇಟೆಗೆ ಬಂದು ರಟ್ಟೆ ಸಾವೆಸುವ ಸಾವಿರಾರು ಗಣೆ ಕಾರ್ಮಿಕರಿದ್ದಾರೆ. ನಿರುದ್ಯೋಗ, ವಸತಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಸ್ನೇದ್ರೋ ಗುಡ್ಡದಂತೆ ಬೆಳೆದು ನಿತಿದೆ. 'ತಂಗಲಾನ' ನಿನ್ಮಾ ರಕ್ತಬಿಂದು ಜಿನ್ನು ಬಗೆದುಕೊಂಡು ಸಾವಿರಾರು ಪ್ರಾರ್ಥಸೂರಿಗಳ ಸಂಕಧನ. ಪ್ರಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬಿಂದು ಗಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಕಾಯಲು ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ಕಾವಲಾಗಿದ್ದಾರು. ಈಗ ಪಾಳ ಬಿಂದುರುವ ಭೂಮಿ ಮೇಲೆ ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟ್‌ ಮಾಫಿಯಾ, ರಾಜಕಾರಣಗಳ ಕಣ್ಣ ಬಿಂದುದಿನ್ದಿರುತ್ತಾರೆ?

ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ: feedback@sudha.co.in